

Отворен пут за пренос дужности на Еулекс без одлуке Савета безбедности УН

Пише: Биљана Митриновић
уторак, 12 август 2008 21:20

Од јуче је почела реконфигурација Унмика смањивањем броја особља и за неколико месеци број запослених у мисији Уједињених нација требало би да се смањи за 70 одсто, најавио је јуче портпарол Унмика Александар Иванко приштинском радију „Блу скај”.

У наредних неколико месеци без посла ће остати око 1.400 службеника Мисије УН у процесу реконфигурације међународног присуства на Косову, изјавио је портпарол Унмика Александар Иванко, преносе приштински електронски медији.

Иванко је рекао да ће у мисији остати 30 одсто међународног и локалног особља, што значи да ће на Косову остати око 600 званичника који ће бити ангажовани на преобликовању Унмика. „Цивилна администрација и Канцеларија за повратак и заједнице окончале су свој рад, док ће редукција особља почети наредних дана”, најавио је Иванко и додао да још ништа није одлучено у вези са делом мисије УН на северу Косова.

Овим је, без одлуке Савета безбедности УН, а на основу препоруке генералног секретара Бан Ки Муна, отворен процес преобликовања међународног присуства на Косову и Метохији и сарадња са цивилном мисијом ЕУ (Еулексом), који ће од Унмика преузети део дужности.

Мисија Еулекс установљена је, иначе, 14. децембра прошле године политичком одлуком шефова држава или влада ЕУ на самиту у Бриселу и са намером да она од од Унмика преузме надлежности у области полиције, царине и судства.

Крајем прошлог месеца генерални секретар УН Бан Ки Мун дао је „зелено светло” за реконфигурацију Унмика и овластио шефа Мисије УН на Косову Ламберта Цанијера да отпочне овај процес. Иако на седници Савета безбедности УН 20. јуна није постигнут договор о преобликовању међународног присуства на Косову, генерални секретар је проценио да такву одлуку може сам да донесе и без резолуције највишег тела светске организације. Упркос противљењу Србије, Русије, Кине и још неколико држава чланица СБ УН да се одобри распоређивање Еулекса на Косову, Бан Ки Мун је рекао да је такву одлуку донео пошто „Унмик не може да обавља своје дужности” и пошто мора да се „прилагоди реалности” на терену.

После Бан Ки Мунове одлуке да се почне са реконфигурацијом и сарадњом са мисијом ЕУ, високи представник ЕУ за спољну политику и безбедност Хавијер Солана изјавио је да последња „одлука из Њујорка” омогућава да се у блиској сарадњи са УН убрза распоређивање цивилне мисије ЕУ на Косову и да јој се да „важна улога у косовским пословима”. „ЕУ намерава да игра водећу улогу у пословима који се тичу Косова, нарочито у области владавине закона”, потврдио је тада Солана у интервјуу руској агенцији уочи самита Русија–ЕУ.

Процес преобликовања Унмика почео је упркос оштрим протестима државног врха Србије да је међународно присуство у покрајини могуће изменити без нове резолуције СБ УН и сагласности и учешћа Београда у тим разговорима.

Пише: Биљана Митриновић
уторак, 12 август 2008 21:20

Разговори између Унмика и владе у Београду почели су 23. јула, сусретом министра спољних послова Вука Јеремић и шефа Унмика. Међутим, портпарол Мисије УН Расел Гики је рекао да се није разговарало о реконфигурацији него о „практичним питањима” и да је питање реконфигурације Унмика „потпуно друга тема”.

Међутим, након првих састанака са министром Јеремићем и министром за Косово и Метохију Гораном Богдановићем, приштинска штампа и опозиционе партије су кренуле са критикама на Цанијеров рачун. Његова изјава да постоји могућност оснивања српске полиције у оквиру Косовске полицијске службе, са специјалном аутономијом у командном ланцу, као и успостављања царине по моделу Хонгконга – једна територија с две царинске зоне, изазвала је оштре критике у Приштини, а стигла су и упозорења косовских власти да би могао постати непожељна особа ако настави „да даје изјаве које не одговарају реалности на Косову”.

Косовски премијер Хашим Тачи је коментаришући изјаве шефа Унмика о полицији, правосуђу и царинама рекао да ће се поштовати само устав, а „не било чије ад хок изјаве”. На Цанијерову изјаву да је он главни шеф на Косову све док је на снази Резолуција 1244 УН, Тачи је одвратио да је „главни шеф народ Косова и људи које је народ изабрао”.

Недуго пошто је преузео дужност на Косову, Цанијер је отишао на одмор, а генерални секретар УН послао је свог првог политичког саветника Николаса Хејсома, који је прошле недеље у Приштини у својству Цанијеровог заменика разговарао са највишим косовским представницима о преобликовању Унмика. Како је саопштено из кабинета косовског председника Фатмира Сејдијуа, Хејсом је рекао да ће Унмик „подржати Косово уско сарађујући са косовским институцијама”, а после састанка са замеником премијера Косова Хајредином Кучијем, Хејсом је рекао да „нема никаквих преговора са Београдом без сагласности институција Косова”. Приштински медији су Хејсомов долазак у Приштину протумачили као Бан Ки Мунов „покушај да се избегну даље конфронтације између институција и политичких партија Косова са Унмиком”.

Иако званичници Унмика демантују, приштинска штампа наводи да је дошло и до сукоба између Цанијера и директора Царинске службе у оквиру Еулекса Пола Агде, који је одбио Цанијеров захтев да формира посебну српску царинску службу. Агда је, наводно, како је у петак писао приштински дневник “Експрес”, запретио да ће напустити Косово ако не буде другог решења.

Државни секретар у Министарству за Косово и Метохију Оливер Ивановић јуче је одбацио могућност да незадовољство Приштине због Цанијерових изјава може да доведе до његове смене.

Ивановић је у изјави за Бету нагласио да Албанци „не крију и на сваки начин желе да покажу незадовољство и забринутост”, јер се превише прича о независности за коју су они мислили да је готова ствар и веровали да је само Русија против. Оценивши да, међутим, такво понашање „више не може да прође”, Ивановић је рекао да му се чини да је Цанијер „дошао да испита ситуацију у којој мери Унмик може да се реконфигурише”.

Отворен пут за пренос дужности на Еулекс без одлуке Савета безбедности УН

Пише: Биљана Митриновић
уторак, 12 август 2008 21:20

Државни секретар за Косово је нагласио да су Албанци незадовољни и зато што је независност произвела одређене консеквенце и довела до поларизације у ЕУ и читавој међународној заједници, што није створило много маневарског простора да Еулкес уђе на Косово без већих потреса.

(Политика, 12/08/2008)